

Liaudies Balsas

VIENTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIOS, IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratorai: Kanada: ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusę metų \$1.50. Vniaur kitur metams \$3.50; pusę metų \$1.75. Atskira kopija 5 centai.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ontario, Canada. AMBENIKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St. W., Toronto.

PAINIOS SANTARVININKŲ PROBLEMS

Kadangi karas apima labai plačiai ir daug valstybių, tai yra labai sunkus dalykas vesti jį taip, kad visiems būtų gerai, o ypačiai tada, kada tenka perygti sunkius priešus smūgius. Kinija, pavyzdžiui, mano, kad jos padėtis yra kritiškiausia ir prašo duoti jai kuo skubesnę pagalbą. Australija sako, kad jos padėtis labai kritiška ir ragina Ameriką ir Britaniją skubėti su pagalba. Europos valstybių galvos mano, kad Europa yra svarbiausias karų punktas ir reikia pirmą nugalėti Hitlerį.

Aiškus dalykas, kad kiekviena šalis mano tą pavojų esant didžiausiu pavojumi, kuris jai artimiausias. Kiekviena šalis norėtų būti apginta. Kuriai tenka tapti priešo atakų auka, ta nekaip jaučiasi. Tai labai natūralus dalykas. Kitaip ir negali būti. Bet tas atsitinka ne iš geros valios. Tos nemalonios padėties išvengti negalima. Niekas nemorėtų, kad taip būtų. Galimas daiktas, kad dar ne galas. Iki santarvininkai galutinai paims viršų ant savo priešų, vokiečiai priešai dar daugiau eritorijų užims.

Santarvininkų priešakęje stovinčios valstybės, aišku, atjaučia kiekvieną savo sąjungininkę, bet tenka vaduotis ne jausmais, o šaltais faktais. Reikia žiūrėti į karą iš to taškaregio, kad priešas negalėtų užkariuoti svarbiųjų strateginių vietų, žaliųjų medžiagų šaltinių, susisiekimui linijų ir t. t. Santarvininkų vadai turi žūrėti plačiu mastu. Jeigu jie žūrėtų simpatijos alimais, užstotų daugiau ta šalis, kurioms daugiau simpatizuoja, tuomet vokiečiai būtų neįmanoma laimėti karą. Pavyzdžiui, jeigu Amerika ir Britanija, kaip kapitalistinės šalys, neduotų socialistinei valstybei — Sovietų Sąjungai paramos, tai Hitleris ir Musolinis vokiečiai paimtų Kaukazą, aliejaus šaltinius Irane ir Irake, susijungtų su japonais ir tuomet būtų neįmanoma nei kalbėti apie karą laimėjimą.

Apart to, nereikia įsivaizdinti, kad kitos valstybės nenekenčia. Britanija svertinųjų armijų nematė, bet ir ji yra skaudžiai nukentėjusi. Jos armijos nukentėjo Francijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Honkonge, Durnoje ir kitur. Britanijos miestai nukentėjo nuo atakų iš oro. Teisybė, kad daug mažiau, negu tos, kurios pateko į priešų rankas, bet nukentėjo gan skaudžiai. Sovietų Sąjunga taip pat nukentėjo. Desimtys milijonų žmonių turėjo bėgti. Išisti miestai sudeginti, sunaikinti. O kiek žuvo vyrų kovoje su naziais?

Santarvininkų žmoniems reikia didelės kantrybės ir susilaikymo. Reikia visiems teisingai veikti ir kovoti dėl galutinės pergalės. Kada priešai bus nugalėti, tuomet sušvies laisvės visiems vienu kartu. Nesutikimai ir barmiai gali ne tik tą laisvę atstumti, bet ir visai pražudyti.

AMERIKOS ARMĖJA AIRIJOJ

Jungtinės Valstijos pastaruoju laiku pasivertė į Siaurės Airiją dar daugiau savo armijos. Šiuo sykiu buvo pasiūstas ir mechanizotos dalys, įskaitant ir tankus dalis. Apart to, Amerikos armijos yra Islandijoje. Kiek iš viso Amerikos armijos Islandijoje ir Siaurinėje Airijoje yra, žino tik Amerikos vyriausybės galvos. Tačiau kalbama apie dešimtis tūkstančių. Vienu žodžiu sakant, nemaža Amerikos ekspedicinė jėga jau anoj pusėje Atlanto. Kalbama apie sūnimą daugiau.

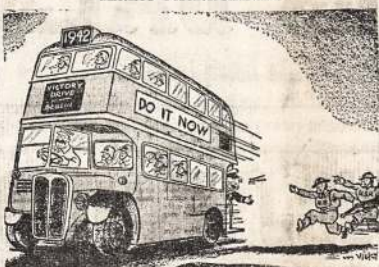
Pribuvimas daugiau Amerikos kariuomenės į Siaurinę Airiją sukėlė plačias diskusijas spaudoje ir per radio. Vieni komentatoriai teigia vienai, o kiti kitaip. Tai natūralus dalykas. Nežinant Amerikos vyriausybės tikslų ir planų, spėjiojimai yra paprastas dalykas. Tačiau ir spėjiojimai gali turėti logišką išvadą, kadangi tos ekspedicinės jėgos uždaviniai gali būti tik dvejojai. Pirmoji vietoj, ta ekspedicinė armija gali būti apsauga, kad naziai neįsiveržtų į Airiją, kuri skaitosi neutrali ir neturi pakankamai jėgų apsigynimui. Jeigu naziai įsiveržtų į Airiją, tai būtų jiems gora bazė atakai ant Britanijos. Antroji vietoj, ta ekspedicinė jėga gali būti dėl ofenzivos prieš vokiečius.

Logiškai galvojant galima prieti prie aiškesnės išvados. Kadangi Airija yra į vakarus nuo Anglijos, tai vokiečiams įsiveržti į Airiją neturint viršenybės jūrose visai neįmanoma. Užpučiamas iš oro taipgi labai sunkus. Reikia neužmiršti, kad Hitleris turi sunkumų rytiniame fronte. Apart to, Britanijos bombardierai griauja juo fabrikuos. Britanija kalba apie sūnimą į Vokietiją po 1,000 bombardierių kas naktį. Tokiu būdu, Hitleriui svajoti apie invaziją Airijoje ar Britanijos nėra senso, iš to išeina, kad Amerikos armija Siaurinėje Airijoje yra dėl invazijos Vokietijos ar jos okupuotų šalių. Kada ta invazija įvyks, tai autoritetų reikalas, bet kad rengiamas, tai galima matyti.

Hitlerio situacija darosi kritiška. Jo armijos rytiniame fronte ne į priekį eina, o traukiasi atgal, išsiskyrs Kerčo pusalyje. Net ir Kerčo pusalyje progresas visai mažas. Tuo tarpu Karkovo fronte jo armijos kelyje atgal. Jam tenka mesti savo rezervus, kad sulaukyti Timosenkos armijos. O čia kitas priešas organizavosi užnuguryje.

Hitlerio galas gali būti užtikrintas dar šiais metais, jeigu tik Britanija ir Amerika neušvilsis su invazija. Dabar, kada Raudonoji Armija puola nazius, geriausia proga pulti jį iš kito šono.

GERIAU PASISKUBINKIT

—London News Chronicle

APŽVALGA

Pamatas Kanados Žmonių Vienybė

Globe and Mail, kritikuo-damas Kvebeko provincijos nacionalistus, kurie vora agitaciją prieš konspiraciją ir grumoja net Kvebeko provincijos atsisakyti nuo visos Kanados, vietoj prigeisinti tą francūzų vulkana, dar daugiau malkų meta ant ugnies.

Globe and Mail tiems francūzams izoliacionistams sako:

Kanada yra britiška tauta ir kanadičiai didžiausiai tuomi, kaip kad didielį jų didžiama džiaugiasi ir pastoviausias rinkas pasulyje dėl gaminių ir apdovanojimo jai liberališkais įstatymais ir tradicijomis, ant kurių pasilaiko jos suverenumas ir laisvė šiandien. Yra milijonai britiškų kanadiečių, kurie nėra nedėkingais baltiais, ir iš kurių paeina kovingi vyrai, kurie tieki, kad už britiškus idealus verta kovoti ir net mirti, jeigu reikals.

Kanada niekad nenutrauks ryšių su Britanija. Ji neklausys misterio Chaulto apšviestos kampanijos. Tai ne balių tauta. Tokia "kritika" yra žalin-ga. Ji nei kiek nepaėdės laimėti francūzus Kvebeko provincijoje. Dabar, kada reikalinga visų Kanados žmonių vienybė, reiktų to vengti. Nepaisant to, kad Kanada yra Britanijos dominija, faktas palieka faktą, kad Kanadoj yra daug žmonių, kurie paeina ne iš Britanijos. Francūzai sudaro tris milijonus. Paskui yra daug vokiečių, ukrainų, italų ir kitų. Yra priskaitoma, kad Kanadoj yra 70 įvairių tautinių grupių (per klaidą vadinamos rasinėmis grupėmis). Juodj šešėliai, lyg gedulo marnosks, Driekias ant manojo kelio grubaus.

Trokdamas rožytę dar sykį regėti, Josios gimtinės skubotai ėjau. Sirdį man baisiai pradėjo skaudėti, Ak, aš rožytės skaisčios neradau!

Kas jos viljojantį žiedą nuraškė? Kas jos širdį lytišis prie jos? Šelstandosi vėtrės gal jąj nudraskė, Priplakė liūtys prie žemės juodos?

Gal ją kelivis-kiajūnas nuskyne? Glaude meliausiai prie savo širdies? Gal ją įdėjo į puiką stiklinę? Niekas nežino rožytės mirties!

laisvę Kvebeko reakcionieriams vesti agitaciją prieš pažangą, prieš demokratiją, bet mažai ką darė, kad išaiškinti francūzams dabartinę situaciją. Izolacionistai ir separatistai laiko mitingus, sako prakalbas, o prieš tai nevaroma jokia propaganda Kvebeko provincijoje.

Argi Ištirkusi Kultūra Remiasi Ant Silpnapročių?

British United Press praneša iš Bostono, kad vienais iš Johns Hopkins universiteto psichiatrijos profesorų Amerikos Psichiatriku Draugijos susirinkime pareiškė, kad "mūsų kultūra susmukę per mėnesį." jeigu būtų išnaikinti visi silpnapročiai. Girdi, silpnapročiai atlieka "purvina" darba, patalios uosudami, "išmintingus" svarbesiems darbamams.

Minimas profesorius, Dr. Leo Kanner, pareiškė dar ir tą, kad Vokietijoje buvo sunaikinta arti 100,000 silpnapročių, ir kad Hitleris padaręs daugiau bloga, negu visai silpnapročių kartu sudėjus.

Galima sutikti, kad Hitleris su savo pakalikaiis prida-

rė pasauliui daugiau nuostolių, negu kas kitas kada nors anksčiau. Fašizmo žala pasauliui šiandien aiškiai matoma. Tos Hitlerinės epidemijos išnaikinimas pasauliui kainuos labai daug.

Bet niekaip negalima sutikti, kad kultūra remiasi ant silpnapročių. Mums atrodo, kad kultūra nei kiek nenukentėta, kad silpnapročių visai nebūtytų ir "purvinius darbus" reiktų atlikti sveiką protą turintiems.

Hitleris kultūrą Vokietijoje sunaikino ne silpnapročius naikindamas, o visus vokiečius paversdamas silpnapročiais, aklaais nazių smogikais, barbarais. Jisai, tikrovėje, sunaikino ne silpnapročius, o visus išmintingiausius žmones. Jis sudegino geriausias knygas, jis išvydo iš Vokietijos geriausius mokslininkus, jis suvaržė tikrąjį mokslą.

Dr. Kanner, atrodo, jsi vaizdina, kad kultūra ultrai prapulti, jeigu "purvina darba" tektų dirbti lavintiems žmonėms. Dar aiškiau pasakius, jeigu tektų griovius kasti ar kitus neįvairius darbus dirbti tiems, kurie bijo darbo.

Be to, silpnapročių Amerikoje, rodo, nėra tiek daug, kad visus "purvinius" darbus jie galėtų atlikti. Ieina, kad jis laiko silpnapročiais visus nelavintus arba paprastus darbininkus, kuriems tenka atlikti juodžiausius darbus.

Prof. K. Pakštas Siūlo Lietuvą Lenkijai

Prof. K. Pakštas, dabar gyvenęs Amerikoje, dar vis įsivaizdina, kad jis yra Lietuvos valdonas. Tą galima matyti iš jo veiklos. Sandara apie vieną jo žygi rašo sekančiai:

Pereitam sekmadienį y prof. K. Pakštas nuėjo į lenkų demonstraciją prieš damas jems susidėjimo su Lietuva idėja.

PRANAS AUDRŪNAS

Kas Rožę Nuskyne?

Jouau aš žirgu jaunystės ugningu Tuo gimtinės saulėtis šlaitais; Saulė virš gojaus viršinių dindingų Skleidė kasas geltonąsias rytais.

Štai, netikėtai išvydau rožytę Pūmpra kraunant pakriaujį pilkam; Šokau nuo žirgo, norėjau rašyti, Stiebą palikti likimui piktam.

Ak, kaip norėjosi rožę nuskynti, Puošti krūtinę raudonu žiedu, Sirdį jos tvyskančiam grožį gavinti Stieglą pagirytį saldžioju kvapu.

Siekdamas žiedą jaunytį rašyti Aš palytėjau aštriuosius dyglius. Gėda pajutęs emiau apmąstyti Sopulius raskomo žiedo gilius.

Tyliai, be žodžio, nuo jos pasitraukiau Žiedą iš rankų paleidamas limai. Sėdau ant žirgo ir šuočiais patraukiau Rožę palikdamas šypnotis linkmai.

Loizdžiantis saulėi grįžti aš pavargęs, Ieškau gyvenimo tikslo aiškiau; Juodj šešėliai, lyg gedulo marnosks, Driekias ant manojo kelio grubaus.

Trokdamas rožytę dar sykį regėti, Josios gimtinės skubotai ėjau. Sirdį man baisiai pradėjo skaudėti, Ak, aš rožytės skaisčios neradau!

Kas jos viljojantį žiedą nuraškė? Kas jos širdį lytišis prie jos? Šelstandosi vėtrės gal jąj nudraskė, Priplakė liūtys prie žemės juodos?

Gal ją kelivis-kiajūnas nuskyne? Glaude meliausiai prie savo širdies? Gal ją įdėjo į puiką stiklinę? Niekas nežino rožytės mirties!

Tą pačią dieną po pietų, atvykęs į lietuvių bankietą pasiūlė, kad Lietuva įeityt į Baltoskandijos bloką, tai yra susidėtų su Švedija, Suomija ir kitomis šiaurės Valstybėmis.

Mes nesuprantame, kaip galima vienu ir tuo pačiu laiku važiuoti į dvi puses...

Taigi, prof. K. Pakštas įsivaizdina, kad Amerikoje pabėgę smetonininkai turi teisę daryti sąjungas Lietuvos vardu.

Beje, prof. Pakštas tuomi iškelia vieną įdomų dalyką. Pirkdamas sąjungą su Lenkija ir kitomis šalimis, jis užgria idėja, kad Lietuvai reikia susidėti su kuom nors, kad jai vienai sunku būtų. Jis net prie lenkų kriepiaisi, nors Lietuvos-Lenkijos sąjungos istorija yra pilna nemalonių dalykų dėl Lietuvos.

Jeigu Lietuvai reikalinga sąjunga ar blokas, tai ji labai gerai padarė įstodama į Sovietų Sąjungą. Dabar jau aiškiai matoma, kad mažų tautų gyvenimas Sovietų Sąjungoje buvo labai gražus. Niekas nesistengė jų paneigti, išfaudoti kitų nauda. Ekonominiai atžvilgiai Lietuvai taipgi geriau būti tos didžiulės tautos sąjungos šeimyni, negu sąjungoje su Lenkija ar Švedija.

Ką Kiti Rašo

Sukilimas Protavime Kanterburio arcivyskupais kaltinama esant nusistatinę prieš kapitalizmą. Jo Didenybė išreiškė pažiūras, kad dabartinė ekonomijė silpnėja "vartotojas yra reikalingas" tiek dėl pelno darymo, ir kad jis nemato nieko nesuderinamo tarp komunizmo ir krikščionybės. Socializmas e Britanijos gyvenime įvyko tokios permainos, sako jis, kurios užsitartauja revoliucijos varda. Jis taipgi stovi už tai, kad pinigų išleidimą ir panaikinimą kontroliuoti tų valstybė. Šis išsiojimas užtraukė ant jo galvos aušra, ir labai natūraliai, tą audrą išaukė torių laikraštis, vadinamas Daily Telegraph, pastebėdamas, kad geriau jis padarytų žinredamas bažnyčios ir palikdamas biznio ir ekonomijos reikalus tiems, kurie supranta juos.

Kongresui Reikalinga Finansinė Parama

Kaip Kanados lietuvių visuomenė žinoma, yra nutarta šaukti Kanados Lietuvių Kongresą ir jo priruošiamieji darbai eina pliuo tempu. Taipgi kiek žankimo Komitetas pasiekia šiuoms kolonijose ir organizacijose ir abelnai tarp Kanados lietuvių atbalstai labai geri — entuziastiškai ruošiamasi prie Kongreso.

Gerbiamieji Kanados lietuvių visuomenė, organizacijos ir kolonijos! Jums taipgi gal žinoma, kad šio Kongreso šaukimui iniciatyvos ėmėsi Montrealo Lietuvių Komitetas Prieš Hitlerio Agresiją neturėdamas savo lido. Tuo tarpu Kongreso priruošimas jokių kitokių šaltinių pajamoms, kaip tikrai kreipis į visuomenę, prašant finansinės paramos.

Todėl mes atsišaukiam į visas Kanados lietuvių kolonijas, į organizacijas ir individualius lietuivus-es ir prašome kas ir kiek gal prisidėti su finansine parama. Kongreso reikalams vesti.

Kanados Lietuvių Kongreso Sankimo Komitetas Sekretorius: J. Lesevicius P.O. Sta. "D." Box 44, Montreal, Que

Hitleriui Esas Labai Reikalingas Kaukazo Aliejus

Autoritetingu žmonių yra apskaičiuojama, kad Hitleris kontroliuoja nuo 10,000,000 iki 12,000,000 tonų į metus aliejaus. Tą kiekį sudarą sekanti šaltiniai:

6,000,000 tonų į metus Hitleris gaunąs iš natūralių Europos aliejaus šaltinių, sintetinio aliejaus esą pagaminama iki 4,000,000 tonų į metus, ir 2,000,000 tonų į metus esą gaminama kitokių pavaudojančių skyduj.

Hitlerio domnojimajai Europai dėl nemilitarių reikalinga esą reikalinga 8,000,000 tonų aliejaus į metus. Šio kiekio esą negalima numušti nepakenkus nazų produkcijai, industrijai ir agrikulūrai.

Tokiu būdu, Musolinio, Hitlerio ir jų pakalikių karo mašinai palieka nuo 2,000,000 iki 4,000,000 tonų aliejaus į metus. Tie autoritetai apskaičiuoja, kad kada Hitleris pradėjo karą prieš Sovietų Sąjungą, jo karo mašinai buvo reikalinga po 1,000,000 tonų aliejaus į mėnesį. Tokiu būdu, per pirmus 5 mėnesius jis sunaudojo arti 5,000,000 tonų aliejaus. Žmones metu aliejaus sunaudojimas vokiečiams nepuolė iki kokių 500,000 tonų į mėnesį. Taigi, žiemos metu Hitleris vėl sunaudojo apie 3,000,000 tonų. Bendrai susidaro 8,000,000 tonų.

Be abejonės, Hitleris turėjo didelius rezervus, kada pradėjo ataką ant Sovietų Sąjungos. Bet nemažai išseikavo, ir šita simpatija dabartinėms Britanijos žmonių aspiracijoms, kurie vėda šitą karą ir neša didelę našta. — Ottawa Citizen.

STOKIT SAVANARIAIS Į KANADOS ARMĖJĄ

Stokit savanariais į Kanados armiją. Stokit savanariais į Kanados armiją. Stokit savanariais į Kanados armiją.

LIETUVIŲ KONGRESAS IR KOKIOS JO UŽDUOTYS

Kokią visuomenės dalį tik paimsime, mažą ar didelę, nežinrnt, kas tos visuomenės atskiri asmenys, individai, vienas nuo kito savo nuomonėmis, savo siekais bei troškimais skiriasi į daugelį smulkių dalių, grupių, jų galima suskirstyti į kelias stambias dalis, grupes. Pavyzdžiui paimekime bile kurios šalies gyventojus. Pasifūrėkime kaip jie galvoja, ko jie siekia ir matysime, kad jų nuomonės vienu ar kitu klausimu grupuoja, bendrinasi į vieną ar kitą didesnę grupę. Ypatingai ryškios yra socialiuose klausimuose grupės: vieni yra liberališki, kiti konservatyviški; vieni progresyviai, kiti atžagarėviai. Vieni tikinti, kiti netikinti. Nežinrnt, kad vienas ar kitas asmuo savo pažvalgomis gali pilnai nesutapti su kuria viena grupe, bet jis vis vien kuriai nors iš jų priklauso. Jis yra arba liberališkas, arba konservatyviškas, arba progresyvis. Jis priklauso tai daliai, kuriai jo nuomonė yra artimesnė. Vienas tiki karščiau, kitas šalčiau, bet jie sudaro vieną tikinčiųjų grupę.

Kuo bendresni visuomeniniai klausimai iškyla, tuo labiau į stambesnes grupes visuomenės tais klausimais supuola. Kilus tokiam klausimui kaip karas, visuomenė jau galima suskirstyti į dvi dalis: vieni stovi už karą, kiti prieš.

Taip yra kiekvienu visuomeniniu klausimu, taip yra su bent kuria visuomenės dalimi.

Kalbant apie šaukiamą Montreale visų Kanados Lietuvių Kongresą ir sprendžiant apie jo uždėtus ir siekius, mes visu pirma turime atsiminti kokius bendrus pagrindinius klausimus šių laikų situacija iškelia prieš mus ir ko toji situacija iš mūsų reikalauja, kad mes pasitarnautumėm žmonių kilniesiems siekiams. Ar būsimas Kongresas atsaiko į šiuos klausimus? Ar jo siekiai stauri, ar platus, kurie liečia plačią visuomenės dalį. Tie klausimai, kaip teisingai Kongreso šaukimo Komitetas iškelia, yra svarbiausi šie: karas ir mūsų gimtinė Lietuva.

Kongresas yra šaukiamas kaip šaukimo Komitetas atsiskaičiuo nusiviečia, ne diskutuodami, ar mes Kanados lietuviai turime šį demokratiją karą prieš Hitlerio fašistinę ašį remti, ar ne. Kongresas yra šaukiamas už lietuvų, kurie stovi už rėmimą šio karo iki pergalės ant fašistinių agresorių. Kongreso šaukimo Komitetas siūlo aptarti ir išdirbti planus, kaip visi Kanados lietuviai galėtų geriau pasitarnauti priešų sumuimui, kaip pagelbėti Kanados vyriausybei praversti gyveniman karo pastangas. O apart to, kaip veikti, kokiais pagrindais veikti, kad už rėmimą karo galima būtų įtraukti ir tuos Kanados lietuvius, kurie ilgai šio apsigynimo karo dar neremia, kurie hitlerinės agitacijos yra suklaidinti ir tarnauja žmonių priešams, bei tuos, kurie dar nesupranta svarbos ir reikalingumo gelbėti mūsų vyriausybės žygiams už karo laimėjimą.

Antru pagrindiniu klausimu, Kongreso šaukimo Komitetas Kongresui stato: Padėti Lietuvos liaudžiai pa-

siliuosuoti iš po Hitlerinės vergijos ir pasiruoti teikti Lietuvos liaudžiai visokiaropą pagalbą, kai ji bus iš po hitlerinės priepaspaudos pasiūtosavus.

Kaip visiems matosi, Kanados Lietuvių Kongresui, kuris įvyks birželio 27 ir 28 d. Mintreale, pagrindai duoti tokie aiškūs, tokie visiems laisvę mylantiems žmonėms, visiems lietuviams bendri, kad ant jų kiekvienas lietuvis gali sutikti ir nežinrnt nuomonių bei įsitikinimų skirtumų atrašti bendrą kalbą, bendrą veikimą. Tai platus, visuomeniniai klausimai, šių dienų tikrovės išskelti.

Zinoma, demokratinio fronto priešai ir hitlerininkai, kurie netrokšta Lietuvos žmonių laisvę, kurie neatjauna ir nesireigia Lietuvos liaudžiai pagelbėti, kurie nenori matyti, kad fašistinės ašies jėgos būtų sumuotos, kurie nenori pagelbėti Kanados vyriausybei karo pastangoms, — tie išeis ir išeina prieš tą Kanados Lietuvių Kongresą. Jie stengsis jam pakentėti, jie jau tą daro; jie trukdys toms draugijoms ir organizacijoms, kurios rengiasi savo atstovus į Kongresą siųsti, kad jų nepasitųstų; jie ves ir jau veda prieš Kongresą propagandą. Savo propagandoje jie stengsis ir stengiasi tam Kongresui primesti kurios nors partijos liniją ar spalvą, kad tą Kongresą perstatius, kaip siaurą grupinį susivaižinimą, o ne plačiosios Kanados lietuvų visuomenės.

Plačiai ir aiškiai yra pargarsėjusi hitlerinė propaganda savo metodais ir priemonėmis. Visojų veikima, kuris tik yra nukreiptas prieš hitlerizmą, fašizmą atstovai ar agentai, tokių veikimų visų pirma apsauka komunistiniu, arba žydikiu. Toji hitlerininkų suvaziavima, o ne plačiosios Kanados lietuvų visuomenės.

Plačiai ir aiškiai yra pargarsėjusi hitlerinė propaganda savo metodais ir priemonėmis. Visojų veikima, kuris tik yra nukreiptas prieš hitlerizmą, fašizmą atstovai ar agentai, tokių veikimų visų pirma apsauka komunistiniu, arba žydikiu. Toji hitlerininkų suvaziavima, o ne plačiosios Kanados lietuvų visuomenės.

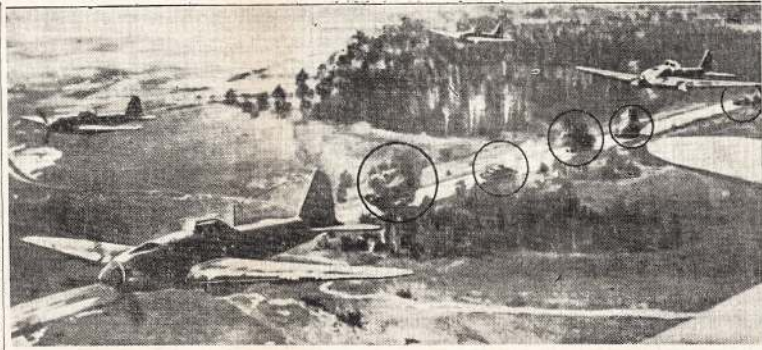
Daugiau čia tuo klausimu nepolemiuojant, pažvelkime, argi ištikrųjų, šis Kanados Lietuvių Kongresas šaukiamas siaurais, mažą grupę žmonių liečiančiais klausimais?

Ar rėmimas demokratinio bloko karo prieš hitlerinę užpuolį ašį yra siauras, tik mažos, kurios nors visuomenės dalies, ar platus, masinis reikalas? Žinoma, kad šis karas prieš fašistinę ašį yra visos žmonių reikalas, ne vienos kurios grupelės. Tai masinis, plačiai apimančias reikalas ir tą reikalauja remia visą už laisvę ir civilizaciją stovinti žmonių dalis.

Ar gelbėjimas Kanados vyriausybės karo pastangoms, yra siauras, grupinis reikalas, kaip Kongreso priešai sako "komunistinis," ar visos Kanados liaudies? Atsakymas aiškūs. Tas reikalas nėra tik vien "komunistinis." Tai reikalas visos Kanados visuomenės, kurios dalmi esame ir mes lietuviai.

Ar pagelbėjimas Lietuvos liaudžiai pasiūtosuoti iš po hitlerinės priepaspaudos ir jos visakeriopas parėmimas yra vienas siauras, grupinis reikalas, ar platus, visos lietuvų išsivijos?

Kiekvienas lietuvis, kur jis bebūtų, kaip jis begalvotų, jeigu tik jis nėra Lietuvos liaudies priešas, jeigu jis tik gerbia ir myli savo gimtinę, savo tenai gyvenančius bro-

Šis paveikslas parodo, kaip Sovietų "Stormovikai" atakuoja nazų tankus. Šitie orlaiviai, kartu su antitankiniais šautuvais, nazų tankams yra mirtini priešai.

Lietuvos Moterys Privalo Kovoti Už Savo Garbę, Už Laisvę ir Šalį, Pareiškė Drg. Birutė Lazauskaitė

Birutė Lazauskaitė Praktaliba, Pasakytą Lietuvių Tautos Atstovų Konferencijoje, Įvykusioje Maskvoje, Balandžio 26-28, 1942

lius, šaukiamas, tautiečiais; jeigu jis gerbia savo tėvų kapus; jeigu jis nėra išstantėjas ar pasirdavęs Lietuvos priešas, — jis jaučias reikala remti Lietuvos liaudies kovas, jis atjauna savo tautiečius ir yra pasiryžęs jiems pagelbėti.

O tuos visus Kanados lietuvius Kongresas šaukia krūvoms. Tokiems lietuviams Kongrese yra vieta. Tas taipgi rodo, kad pagelbėjimas Lietuvos liaudžiai yra bendras, platus, visos doros lietuvių išsivijos reikalas.

Kongreso šaukimo Komitetas, šiam Kongresui padėjo pamatus ne siaurus, ne grupinius, ne kokius partijinius, bet bendrus, visuomeninius, liečiančius visus lietuvius, kurie stovi už rėmimą demokratijai karo, už rėmimą Kanados vyriausybės karo žygių; kurie stovi už Lietuvos liaudies laisvę, už jos rėmimą. Šio nusistatymo esanti lietuviai, Kongrese dalyvaus. Šį nusistatymą turinti Kanados lietuviai Kongrese remis. Šio nusistatymo lietuvius, Kongreso šaukėjai kviečia Kongrese dalyvauti. Juos Kongresas ir atstovaus.

O tie, kurie išeina prieš Kongresą, kurie kenkia apvienijimui Kanados lietuvių veikimui prieš hitlerizmą, tie išeina prieš kilnius žmonių siekius ir jie Kongrese nedalyvaus. Bet jų tenai niekas ir nepageidauja.

Z. J.

Raudonosios Armijos leitenantas N. Kulier stovi prie dantunos jo antiorlaivinės kanuolės aukos, tai yra astunojo numušto nazų orlaivio.

Sveikinu jus, Lietuvos moterys ir merginos. Sveikinu jus, brangios seserys ir širdingai prijaučiu jums šiuo sunkioje kančiose po hitlerizmo vergija. Savo širdyje esu su jumis ir visomis pajėgomis kovojū už išlaisvinimą mano gimtinės Lietuvos. Aš pasitraukiau iš Lietuvos sykiu su Raudonąja Armija. Įstoju armijon alauge ir visą laiką išbuvaui fronto linijose gelbedama sužeistus ir nešdama juos iš mūšio lauko. Laikau sau už garbę ir džiaugiuosi nors tuomi galėdama prisidėti prie išlaisvinimo mūsų gimtinės Lietuvos. Vienas Raudonosios Armijos pulkininkas, kuris tūla laiką praleido Lietuvoje ir kurį aš išnešiau iš karo lauko, kada jis buvo sužeistas, padėjo mano lietuviškai. Tas mane nepaprastai nužūdiogino, tarsi kad būtų jau motinos laisvę gavusi.

Raudonoji Armija dabar nuolatos žygiuoja pirmyn linkiu išlaisvinimo miestų ir kaimų nuo hitlerinų meitelių ir kasdien eina arčiau ir arčiau rubėziams mūsų žemės.

Lietuvos moterys ir merginos, sunku yra atpasakoti visus žiaurusius, kuriuos hitlerininkai papildė laike okupacijos distriktuose, kurie dabar jau išlaisvinę, tie per didvyrišką Raudonąją Armiją. Niekad negalėsiu pamiršti kaimo Kolitsyno Smolensko srityje su jos mokyklos vaikais, kuriuos hitlerininkai sušaudė mašininiu

šautuvais. Moterys gyvos sudegintos. Bet kam man kalbėti jums apie Kolitsyno kaimą? Jūs pačios dar toberaudate savo kūdikių, kuriuos hitlerininkai sušaudė taikydami į juos iš orlaivių. Daugelis iš jūsų neturite stogo virš savo galvos dėlto, kad hitlerininkai sudegino jūsų namus. Ir kiek daug aukų hitlerininkai korikai kasdien išpėšia iš jūsų etių. Kiek daug jūsų kūdikių išmirė nuo tifuso, kurį Lietuvoje atnešė hitlerininkai. Jie žuvo be skaidaus. Vokiški bestijos aplėšia iš jūsų burnos, ir nušėlia paskutinę šiltą skarelę nuo jūsų pečių. Jie nori paversti moteris žemesniais gyvūnais. Kiek daug paniekinimų ir kančių jūs, kaip

LIETUVIAI KOVOTOJAI

W. Mažetis, edmontonietis, L. E. skaitytojas ir rėmėjas, savanoriu stojes kovoti už demokratiją.

K. Urbšas, paskutiniu laiku gyvenęs Toronte ir Hamiltone, balandžio mėnesį įstojo aviacijon. Drg. K. Urbšas per ligus metus buvo L. B. skaitytojas,

materys, pergyvenote vokiečių okupantų naguse. Kur tik hitlerininkai įkėlia koją, ten pasigirsta vaičiojimai ir šurpulingi šauksmai žaginamų moterų. Jie sunaikina mūsų šeimas, šauda mūsų vaikus, užkrečia jus venerinomis ligomis. Hitlerininkai atdarė tikstančius kekanūmų užimtus kraštuose, į kuriuos jie subruka mūsų mergaites patenkintimui fašistinių valkautų geismų. Jie atima nuo jūsų vaikus ir išsūcia juos amžinai gėdai ir vergijai Vokietijos gilumom dirbti anglies ir metalo kasyklose. Kas galėtų būti baisiau jums, kaipio motinoms? Jūs daugiau nematykite savo vaikių, jūsų sūnių ir dukterų išdeportuotų Vokietijon. Jie ten pražus, kaip kad daugelis iš mūsų jaunimo pražuvo laike vokiečių okupacijos 1918 metais.

Lietuvos moterys ir merginos, jūsų paragavote laisvės. Mažiau vieny metu sovietinės santarkos laikotarpiu jūs tapote lygiomis pilietėmis didiosios Sovietų šalies. Jūs tapote teisejais ir traktorių vairuotojais, direktoriais šapų ir liaudies komisarais. Jūs avajote didesnius apnaus, jūs norėjote tapti inžinieriais, dirguti galvynus laivus po plaučius vandens, būti mokslininkais. Bet prakelti hitlerininkų gaujos, kurios užpuolė mūsų šalį, įstėmė jus į mirties prarają ir kruvinas kankynes.

Lietuvos moterys, mes privalome kovoti kare už laisvę, už mūsų šalį, už laimingą gyvenimą mūsų vaikams, už savo garbę ir dorą. Milijonai ukrainių, rusių ir baltarusių moterų stojo kovon prieš begėdisius vokiečius bučerius. Istoriai niekad nepamirš garbingų vardų Zojos Kosmodemjanskojos ir Lizos Čaikinos, kurios po baisiausias kankinimas išdidžiai metė savo kankintojams veidan žodžiais: "Pakarsite mus, bet jūs negalėsite iškarti mūsų visų. Sovietų galia dar gyvuoja, mes neuzligėjom sugrįšime." Lietuvos moterys visuomet mokėjo kovoti už savo laisvę. Mums tik reikia prisiminti mūsų prosenelių didvyrį Gražiną, kuri drąsiai išstojo prieš dar bartinį hitlerininkų prabochius — kryžiuočius — ir išvijo, sunaikino jų gaujas. Lietuva, palaikim savo vaikus narsiai kovoti už savo šalį!

Užmuškite vokiečius okupantus, kur tik juos sutinkate. Išmarinkite juos badu, neduokite nei krislelio lašinių, kiaušinių. Susiėpkite viską, pakaskite žemėn. Jeigu esat priversti dirbti, dirbkite lėtai ir prastai. Sugadinkite mašinas, išleiskite sugadintus dirbinius, sudaužykite mašineriją, Padegkit ginklus ir amunicijos sandėlius. Nepraleiskite iš Lietuvos išve-

Sveikatos Reikalais

Muskulo Pagalba Pagdo Paralyžiu

Sujungimas su smegenimis žando muskulų buvo pagdyti 5 dalinai suparalyžuoti asmenys, kaip praneša Dr. Frederick E. Kredel iš South Carolina Medicinos Kolegijos.

Prijungimas žando muskulio prie smegenų labai keblio operacija, bet kadangi smegenys neaučia skausmo, tai galima ją atlikti užmarinus dalį galvos odo.

Dr. Kredel paima truputį žandinio muskulio, kuris padeda kramtyti ir kabėti, o paskui padaro "ilanguj" smegenyse.

Kada tas būna padaryta, Dr. Kredel prijungia tą muskulą prie išlaikinės smegenų dalies. Kada muskulas keliu dienų bėgyje priauga prie smegenų, per tą muskulą pradeda tekti kraujas į smegenis automatiniai. Toku būdu paralyžius paliečiai smegenys atsigaivina ir ligonius pasveiksta.

Tai labai jdomus atidengimas, nors nepaprastai keblus gydymui paralyžiaus paliečių žmonių.

Žmonės Mažai Saugos Dantais

Dantys yra svarbūs įrankiai maisto sumalimui. Be dantų žmogus negalėtų naudoti mėsos, žalių daržovių ir kitų labai maistingų, bet kietų valgių. Prastas sukratumas valgomos maisto dažnai būna priežastimi vidurių sugedimo. Bet atrodo, kad žmonės dantų mažiau paisy, negu to kito.

Gerą pavyzdį duoda sekantis faktas. Iš 2,000,000 išegzaminuotų vyrų Jungtinėse Valstijose del militarinės tarnybos, 188,000 vyrų buvo atmetta vien del blogų dantų. Tai įsivaizdinkit. Toks didelis skaičius su blogais dantimis. Tai nebuvo kokie seniai, o pačiam žydėjime vyrų.

Daug žmonių galėtų dantis išlaikyti daug ilgiau, jeigu jie juo pat mažens kreipytų atydą į juos. Bet dažnai žmonės eina pas dantistą tuomet, kai jau negalima sutaisyti.

29 MAJINERIAI ŽUVO DEL KROMANJONŲ KALTES

EDMONTON. — Teisėjo A. F. Ewing pranešimas apie eksploziją Brazeau Colliers Limited mainose 1941 metais spalio 31 dieną, sako, kad buvo įrodyta, jog eksploziją įvyko del to, kad mainoj buvo daug gesų.

Teisėjas pabrėžia, kad kompanija duodavo neteisinges pranešimus. Nepaisymas Mainų Akto buvo svarbiausia priežastis nelaimėi.

Toj nelaimėj žuvo 29 majineriai.

ti maisto traukinius. Nevažiuokit Vokietijon ir neleiskite jūsų vaikus išdeportuoti tenai. Išsproginkite tiltus, kad mūsų koliaus negalėtų praeiti nei vienas vokiečių tankas ar kanuolė. Mirtis vokiečiams užduokiamas.

Lai gyvuojas Lietuvos moterų kova prieš hitlerinukokupantus! Lai gyvuojas laisvas Lietuvos moterys ir laisva Lietuva!

Juodasis Žemės Kraujas

Džiausias Hitlerio šios pavarinės ofensyvos siekis yra Kaukazo aliejaus šaltiniai. Pasiekti Kaukazą ji verčia būtinas reikaldas, kad gautų savo mašinoms varomuosius medžiagoms. Jeigu Hitleris gaus pakankamai aliejaus, jis galės karą tęsti toliau ir daryti tolimesnius užpuolimus. Išeiti jo negalima pakankamai, jis pradės silpti, jo karo mašinos nustos sukintis.

Aliejaus, arba gasolinės, yra toji medžiaga, be kurios neveikia jokios modernios mašinos. Be jos neina tankai, neskranda orlaiviai, jūrose nenardą laivai, gatvėmis nerieda automobiliai. Toji medžiaga yra vadinama įvairiais vardais, nes ji turi daug savybių, daug rūšių. Bendras aliejaus, gasolinio, petrolumo vardas yra NAFTA. Tai tamsus, purvinas, rusvas skystis, gaunamas iš žemės gėlių. Tas "žemės kraujas" žmogaus išimtis išvytiotais žemės paviršiu, lieka išdirbtas į įvairius rūšis ir uždirbtas tarmauti žmogaus siekiamas.

Kyla klausimas, kas yra toji nafta ir kaip ji žemės gėlėms atsirado?

Nafta, ta "juodąji žemės krauju", žmogus žino jau labai senai ir ją vartoja įvairiems tikslams. Žitot senovėje Kaspijos pajūryje gyventojai tose vietose, kur dabar maždaug yra Baku miestas, stebėjo iš žemės gėlių kylančius garus, kartkartėmis prisiskundę tamų skysti, o kad jis degė, tai matė čia dievybės apsišėkimą. Garbino ugnį, meldėsi ugnies dievams ir sykiu vaizduodėje kūrė dievybės ešp. Tas skystis jiems buvo dievybės apsišėkimu.

Kaukazas, tas "amžinos ugnies" kraštas, senovės tautų tarpe buvo plačiai išgarsintas. Dar toli prieš Kristaus gimimą iš čia kilo ir sklėdėsi amžinosios ugnies religija, Zaratusros lūpomis šelbama. Tik pastaraisiais laikais, kai kadaise nuostabių plotai tapo negailestingai išgraižyti, naftos srovės pažabotos, jos šaltiniai suvaržyti, nebėliko čia kieto gražto nepalietusių vietų, — ir ta šventoji ugnis užgeso.

Babiloniečiai naftą naudojo statybai. Ja lipdė plytas, akmenis, maišė ją su degutu, vasku ir gamino tam tikras lentelas, ant kurių smailiu lazdelės galu, savo rai-

menis rašė. Elgėptė su ja balzamavo laivonus. Indijoje visi naftos ištekčiai buvo valstybės monopolizuoti. Naftą jie vartojo ir karuose, nuo ko yra pagarsėjusi "Indijos ugnis." Jau vėlesniais laikais istorijoje sutinkama nemažai išgarsėjusi "graikių ugnis."

Daugelyje vietų nafta tepė ratus, joje mirkė medžius, kad apsaugotų juos nuo puvimų; vartojo ją kaip vaistą, joje imti odos ligos; mirkė gydymui tam tyčia padarytus dangčius, kurie uždegti tamsoje švietė.

Amerikoje, dar prieš jos atradimą, taip pat ir Europoje XV šimtmečyje, vartojo naftą kaip šviečiamąją medžiagą, matė ir žinojo kai kuriuos jos kitus savumus. Bet daug laiko praėjo, kol žmogus pažino ir panaudojo jos pagrindinius savumus, kol išmoko iš jos išgauti milžiniškus energijos išteklius, kurie savip veikia, savip nudažo visą šiu dienų civilizaciją paveikė.

Nors nafta yra labai plačiai naudojama, bet iš ko ir kokiu būdu ji žemės gėlėms atsirado, tikrai pasakyti niekas negali. Mokslas yra daug ištyręs, daug išaiškines, bet tikslaus, konkretaus atsakymo nesiryžta duoti. Naftos kilmės išaiškinimo mokslas duoda tris išvėdžijimus:

1. Žemės gėlėms — ypač daug laisvų metalų — gele-

žies, nikelio, kobalto. Vandeniui ar garams susisiekiant su metalais išsiskiria vandenilis, o susisiekiant su metalų karbitais išsilaivina acetilenas. Esant ypatingiems žemės gėlių slėgiams ir temperatūroms, vandenilis ir acetilenas, jungdamiesi su nikelu, geležimi ir su kuriais kitais metalais, duoda sujungimus, labai panašius į naftą. Laboratoriniai tyrimai rodo, jog toks neorganinių kūnų procesas yra galimas. Tai yra neorganinė naftos kilimo hipotezė.

2. Augaluose yra riebiųjų, vaško, smalos. Esant ypatingoms fiziniams ir cheminiams sąlygoms (gėlių slėgimas, temperatūra, laikas ir kt.), šios sudėtinės medžiagos jūrų, ežerų, balų ir iš dalies žemės paviršiaus augmenijos nugultuose sudušniuose ilgainiui per sudėtingas chemines reakcijas gali virsti nafta.

3. Jūrų gėlėms gyvena dideli ir maži gyvūnai. Tarpumui kovoję jie žuvo ar išlip natūraliai mirė, ir jų lavonai storus sluoksnius padengė dugną. Kartais dėl gaminių geologinių katastrofų žemė prarydavo milžiniškas gyvūnijos mases. Šioms gyvūnų brošiukuose kapuose vyko pas-

kum procesai, kurių rezultatai galėjo atsirasti nafta. Kalbant apie naftą prisiemena ir kietoji anglis. Nors anglis irgi randasi žemės gėlyse, bet tarp anglies ir naftos yra didelis skirtumas. Anglis kietas medžiaga, nafta — skystis. Bet tarpe jų sąvaybė yra ta, kad iš anglies galima dirbtinai būdu pasigaminti gasoliną, kas aiškiai rodo anglyje esant naftos sąvaybų.

Žemės gėlėms nafta yra labai plačiai paplitusi, jos esama daugiau, negu anglies. Žymusis tyrinėtojas Redwood sako, kad pastangos surasti naftos bus bergėdžios iki tada, kada jos ieškoma marmuro statulų. Dailinai tas yra tiesa. Naftos randama veik visose žemės vietose, tik ne visur jos yra tiek daug, kad apimokėtų jos išėmimo procesas. Naftos gausumų yra pasilymėjusios šios šalys: Šiaurinė, Vidurinė ir Pietinė Amerika, Kaukazas, Galicija, Rumunija, Persija, Mesopotamija, Britų ir Olandų Indijos. Pastaraisiais metais dideli naftos šaltiniai liko surasti. Urų krauju srityje. Yra apskaitliuojama, kad žemės gėlėms iš viso naftos esama apie 9 milijardai tonų.

Jeigu tikrenybėje tik tiek naftos žemės tėra, tai jos pasaulis gali pritrūkti už kokių 50 metų. Bet neatrodo, kad naftos taip greitai ateityje pritrūks. Ne visi jos šaltiniai dar yra surasti, o tai, kad gamtinę naftą apraudojęs sunkių padėčių fronte ir ūkyje, Goeringas pareiškė darbininkams: "Jūs privalote vado reikalavimus patenkinti, nors jums reikėtų dirbti daug ilgiau."

Prašeimai iš Vokietijos kalba, kad darbo diena Vokietijoje praliginta iki pavojingo laipsnio.

Ne Tik Rusai, o ir Ganta Prieš Nazius

LONDONAS.—Bligi prašėsimai iš rusų fronto sekė vienas paskui kita, sakė maršalas Goeringas vokiečiams, kalbėdamas apie perėitą žiemą.

"Rusai buvo mūsų užpakaly, šiaurėje ir centre," sakė Goeringas. "Partizanai išsprogino gelžkelius, puolė mūsų kareivius. Mūsų kariuomenė kone susalo mirtingai. Rėlės trūko nuo šalčio. Mūsų inžiniai sustojo. Per istisas dienas fronto linijos buvo be amunicijos, maisto ir drabužių. Motoriniai inžiniai sugedo, mūsų tankai įstrigo sniege."

Apart rusų, Goeringas nu-

siskundė, kad ganta irgi išėjo prieš vokiečius. "Ganta," sakė jis, "apsiėjo su mumis šūrkščiai. Pereitais metais mes tikėjomės gero derliaus. Bet užėjo lietus ir labai pakentė javų valymui. Dabar, nepaisant kaip mes džiaugiamės šilta saule, mes ilginės lietaus."

Apraudojęs sunkių padėčių fronte ir ūkyje, Goeringas pareiškė darbininkams: "Jūs privalote vado reikalavimus patenkinti, nors jums reikėtų dirbti daug ilgiau."

Prašeimai iš Vokietijos kalba, kad darbo diena Vokietijoje praliginta iki pavojingo laipsnio.

Kanados Žmonės Rengias Pagerbt Savo Kovotojus

Jeigu mes turime viltį matyti pasaulį laisvą nuo to biurojoro hitlerizmo ir jo talčinų, italų ir kitokių fašistų ir japoniškų imperiųjų; jeigu mes turime viltį matyti demokratiją išgelbėtą ir Kanados laisvę užtikrintą, — tai tikrai dėl to, kad šimtai tūkstantų kanadiečių, jų tarpe nemažas skaičius lietuvių, pasiryžę savanoriai imti ginklą ir rėmianys stoti į kovą, kur tik galima susitikti su priešu, kaip ir kitų šalių didvyriški kovotojai.

Daug kanadiečių jau paguldė savo galvas įvairuose frontuose. Kanadiečiai lakūnai padeda Britanijos ir kitų šalių laukdamas bombarduoti Hitlerio fabrikus Europoje. Kanadiečiai kovoję prieš japoniškų plėšikus Hong Konge. Kanadiečiai dalyvauja ir kituose frontuose. Britanijoje suorganizuota Pirma Kanada Armija, kuri laivinama invazijai Vokietijos, kad sugrežintų Hitlerio gaujų su-trūkinimą.

Yra nemažai tokių kanadiečių, kurie atsižymėjo savo narsumu. Nekurie atliko dar negrėdėto pasiryžimo žygius. Kiek laiko atgal vienas Kanados lakūnas, matydamas, kad jo orlaivis vistiek žus nuo vokiečių antiorlaivinių kanuolių šovinių ugnies, pasiūlyė savo viešai orlaivį į pažiūrėti reikmę laivą ir sutūško, tuo pačiu kartu ištaškėdamas ir laivą.

Viso pasaulio laisvę ir demokratiją priklauso daugiausia nuo karių pasiryžimo ir pasilaikavimo. Už tai visuomenės pareiga tuos kovotojus visuomet atminti, vilti suomet juos atjausti ir gerbti. Kanados visuomenė rengiasi kaip tik tai ir padaryti. Nuo birželio 29 iki liepos 6 savaitė yra skiriama kaip

Nacionalė Armijos savaitė. Tą savaitę visos visuomenės organizacijos turi parodyti savo dėkingumą armijai. Būtu labai gražu, jeigu lietuvių organizacijos su rengtų parengimus, su tai dienai tankėčia programa, pasiūstų pasveikinimus armijai, o ypatingai lietuviams kareiviams. Būtu gerai, kad kariai būtų apdovanoti kokiomis nors dovanomis.

Dirbantieji dirbtuvėse, kuri yra gaminami ginklai ir kiti kariniai dalykai, tą savaitę turi stengtis energingiau dirbti, kad pagaminti daugiau ginklų ir reikmenų. Be to, tą savaitę reikėtų panaugoti stiprinimui armijos ir kitais būdais. Tie draugai, kurie jaučiasi esą tinkami armijai, turėtų stoti į armiją savanoriais.

Draugas K. Kilikevičius, atsišėkimams su montrealiečiais, pareiškė, kad labai svarbu, kad tarp visuomenės ir karių būtų tamprūs ryšiai. Ta Nacionalė Armijos Savaitė yra geriausia proga visuomenei ir armijai susiaurtinti. Todel stenkimės nepraleisti tos progos.

J. Y.

Reikalauja Paleisti "Doleris ir Metus" Valdžios Žmones

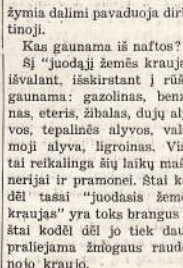
TORONTO. — Toronto Distrikto Amatų ir Darbo Taryba pravedė tarimą, reikalaujantį atleisti visus žmones, kurie dirba valdžioje už dolerį ir metus.

Taryba sako, kad tie žmonės netinkami tokioms pareigoms, kokias jie užima.

Pračioj karo daug industrialistų ir kitų sutiko dirbti įvairiuos vyriausybės komitetuos tik už dolerį ir metus algos. Tie žmonės daugelyje atsitikimų užima direktorių vietas.

Pas daugelį žmonių yra įtarimas, kad tie žmonės sulindo į atsakomingas vietas tam, kad apsaugot savo firmų interesus.

Taryba reikalauja, kad vyriausybė leistų kitų atstovams lankyti dirbtuves ir kalbėti su darbininkais, kad surasti priekšastis, dėl kurių kenčia gamyba, ir pataisyti, kas galima.

Albinas

VALSTIEČIO SONUS

MAŽOJI DIU -- BARI

(Pingvynų Šeimos Drama)

(Tąsa)

XXVIII

Gražiū liepos mėnesio diena, sekmdienė, galinga upe aukštyn plaukė milžiniškas garlaivis. Jis plaukė link valties sostonės, nors ir neturėjo tikslo pasiekti. Garlaivis buvo apie du tūkstantčius kellaunų. Važiavo daug lietuvių, nes vienas klibas nupigintai išplatino daug bilietų. Tai laivų ekskursija į kalnus. Abiejoms pusėms matėsi miesteliai. Vienoj vietoj gam didelės parkas, abiejoms pusėms, tai prie upės prisiliedavo. Tai vėl nuo jos tartum suplykęs atitraukdavo du gražūs cementiniai kaspiniai, kurių viršum bėgo ir bėgo automobiliai.

Laivas pasiekė savo vietą ir apsisotojo. Žmonių minia, kaip bitės po lietaus, tik pyšėsi ir pyšėsi skubėdami ir lipda-

mi į kalną. Jų tarpe buvo Matylda, Andrius, jų vaikai, Andriaus brolis Aleksas, Lėpsiuksas, vieno lietuvių klibo visa valdyba, du darbininkiško dienrašio redaktorai ir daugelis kitų. Čia nebuvo Viktoro Rago. Kas jam raštinės darbininkė Matylda. Fabrikas formaliai vis vien priklausė dar jo nošvini ir su juom pyktis neapsimoka, o todėl ir su ponia Ragine.

Andrius gulėjo ant žolės pamėškėje. Dukrelė ir sūnelis rankioje gėlės ir tais žingėčiūmams dalinosi su tėte. Ekskursantai sulindo į didelį žaliuojantį mišką, kuriame kur nors buvo Matylda, Aleksas, Lėpsiuksas ir kiti. Giris adėjai, kaip Lietuvos rieštaujant. Sūkavimai, juokavimai, dainavimai, tik garavo iš jo. Kaip kurie turėjo degtinės, vyno, kad valgis šildžiau ir pilvą nueitų, tai tas dar daugiau pridavė smaugimo. Andrius tik su valkais kėpavomo tyrame ore.

Jau ir dėžė atidarė pavalgė, bet Matyldos nebuvo.

XXIX

Saulė leidosi dideliu paraudonavusiu ratu. Ji slėpėsi į žalių eglų viršūnes. Žmonės jau pulkais rinkosi atgal prie laivo, nes jis tuojaus turėjo išplaukti. Jau tik retkarčiais vienas, kitas atsi-velka, kaip kokia paklydusi avele. Garlaivio sirena antru kartą galingai sukaukė duodama ženklą, kad greitai jis išplauks, plauks atgal. Grijot darėsi tamsiau, kaip kur prasipėjo upės pakraščiu šikšnosparnis, gaudydamas pavėlavusius vabalėlius. Matyldos, Alekso ir Lėpsiuksa vis dar nebuvo. Andrius dairėsi, vaikai nerymavo.

— Pukš! — kas tai krito į upę plačiai išstiekiant juo vandenį.
— Žmogus!
— Žmogus įkrito! — sušuko kas tai ant laivo.
— Pa-pa-pa! — vandenį tekėdamai nusukubėjo ton linkmėn du greitai laiveliai, kurie dienos metu pelynojosi važinėdami po upę žmones.
Greitai grįžo atgal abu laiveliai ir vienas iš jų atvežė pusgyvį Lėpsiuksą. Jis nieko negalėjo pasakyti. Laivelis

greitai nusiskubino link artimiausio miestelio, kur buvo ligoninė. Jau trečiu kartu sukaukė laivo sirena, iš miško greitai bėgo Matylda ir Aleksas.

XXX

Ligoninėj Lėpsiuksas atsigaivo. Už poros dienų jis ir visai pasveiko. Iš karto tylėjo, krutėsi ir niekam nenorėjo išduoti paslapčių, kodėl jis atsišūrė upėj. Pagaliau, ar tai laikraščiu pasilūšius nemazą atlyginimas, ar taip kas jį paauktino ir jis išdavė istoriją su visomis smulkmenomis.

Jau saulė leidosi, žmonių miškė višai mažai liko. Netoli upės Lėpsiuksas rado Aleksį ir Matyldą meilės glėbyje. Jis užmiršo visą mandagumą ir prie jų pribėgo, kaž ką tai suriko . . .
— Tai keistas Aleksis . . . Mano vyro brolis, — kalbėjo maišydamosi Matylda. — Jis toks juokingas . . . juokingas ir mane barą, kam aš įsimaistijau ir jo asmeninius reikaldas. Jis čia buvo pasilūšęs su mergina . . . Aš užėjau, mergina pabėgo, o jį mat . . .
— Matliau, — he saavu balsu, akis išvertęs išstūmė Lėpsiuksas.
— Taiji . . . taiji ir aš mačiau. Aleksis stovėjo prie medžio ir tai-

sišėsi drabužius, piktai žūrėdamas į Lėpsiuksą, veikiusiai manydamas: "Ir velnias jį čia atnešė."

— Mačiau! — vėl tarė Lėpsiuksas visas įraudęs, kaž kaip keistas. — Mačiau viską . . . Gademit, mačiau! . . . Mergina buvo ji! . . . ir jis vieton išstari Matyldos vardą, tai pirštu du kartus stipriai bakstelėjo į jos pečių.

— Kas? . . . Aš? — suriko Matylda. — Ką tu sakai? . . . Mane įtari, tu bogėdi!

— Kam karščiuotis . . . Aš už šio medžio sėdėjau ir viską . . . Čia va sėdėjau ir mačiau!
— Matylda, kam ginčytis, — įjėmė Aleksis.
— Nutilk, tu! . . . ir atsisukus link Lėpsiuksa sušuko: — Pienžindai! . . . Tu . . . tu . . . tu gyvate, mane sekioji! . . . Aš tau parodysiu, kaip mane sekioji! . . . Traukis iš mano akių! . . . Aš tavęs daugiau nenoriu nei matyti!
— Matylda, ar gi tai mano kaltė, — šaukė dar prodejo Lėpsiuksas.
— Nėdikinis pas velnio bobutė! . . . Nėdikinis, aš tau sakau! Prakeiktas žaltys! — ir atsisukus linkui Alekso tarė: — Elname!

(Bus daugiau)

Montrealiečiai Parėmė Raudonojo Kryžiaus Vajų

Montreal, Que., Gegužės 17 d. — Kadangi šiuo laiku Kanados Raudonasis Kryžius veda vajų už \$9,000,000 ir Kvebeko provincija pasiėmė šį kvotą sukelti \$2,000,000, tad šio vajuos paramai Montrealo Lietuvių Komitetas prieš Hitlerio Agresiją buvo susaūkęs lietuvių susirinkimui su koncertine programa, kurią išplėdė "Jaunimo" choras. Didelė pagarba "Jaunimo" chorui už moširdžią kooperaciją visuomeniniuose gyvenimo reikaluose.

Del trumpo laiko išgarsinimui; šilto oro ir Montrealo miesto trijų šimtų metų sukaktuvių apvaikšiojimo parados, žmonių buvo susirinkę neperdaugiausia. Tačiau kalbėjoms perstačius Raudonojo Kryžiaus atliekamų humanitariskų darbų abėnai ir karo laiku ypatingai ir mūsų visų būtina pareigą remti šio karo santarvinių pastangas, nežūrint, kad daugumas jau yra paaukavę stambias sumas arba pasiažėdę savo darbuviėse, šia susirinkusieji davė puikų atsakymą. Tas parodė Montrealo lietuvių pilną supratimą šio karo prieš hitlerinę Vokietiją.

Padarius atsisaūkimą del Raudonojo Kryžiaus paramos, aukavo sekančiai: P. Petrusis, A. Zymantas, J. Lesevičius, J. Vilkeis ir J. Žuškauskas — po \$5.00; J. Džiugys — \$3.01, Tamošiūnienė, J. Rūtelionis, K. Kerbelis, A. Balčianis, Virbylai, A. Matujukas, Pr. Šimplevičius, A. Kmielianskas, J. Pelakauskas, Martinkus, J. Urbanavičius, Velykytė, A. Markevičius, E. Juškevičiūtė, J. Petrauskas, J. Juškevičius, S. Tamošiūnas, Cekatits, Kaulyka, Kačiulienė, A. Kiličevičienė, S. Pečiulaitis, ir F. Gaurys — po \$2.00; J. Naruševičienė, Marozienė, A. Lukošs, Morkevičienė, Skripickienė, Mikaliūnienė, J. Bruckas, M. Gudienė, J. Smetona, J. Petronis, M. Karalevičienė, Petronienė, M. Paragys, J. Vekteris, B. Balčianus, A. domaitienė, V. Sapkauskas, M. Kavoliūnienė, A. Tamasonis, Cekatienė, J. Virbyla, E. Urbanavičienė, E. Juraitienė, Einikis, Agnūnienė ir J. Stukas — po \$1.00. Iš viso surinkta \$100.01. Prie durų surinkta už ženklius 10.60. Padengus salės garsinimą ir programos išlaidas, Raudonojam Kryžiui priduta \$79.80.

Pridavus pinigų, iš Raudonojo Kryžiaus gauta sekančios padėkavonės laiškas:

"Dear Sir: — The Canadian Red Cross Society is deeply appreciative of your splendid donation of \$79.80, being the proceeds from a Concert held by your Lithuanian Committee Against Hitler's Aggression.

Kindly extend our warmest thanks to all concerned. Very truly yours, Mablein Parson, Secretary-Treasurer, Red Cross Entertainment Committee."

Paul Robeson — Dainininkas Ir Liaudies Draugas

Montreal, Que. — Pereiną savaitę, gegužės 19 d., garsusis Jungtinių Valstijų dainininkas Paul Robeson lankėsi Montreale.

Jo dainų koncertą suruošė Quebec Committee for Allied Victory, Forum arenoje. Pa-

siklausyti jo dainų susirinko virš 12,000 žmonių. Kaip vietinė spauda aprašė, tai Montrealo istorijoje pirmu kartu tiek žmonių susirinko klausyti dainų, nežūrint koks artistas ar dainininkas yra buvęs.

Paul Robeson savo atsilankymų paliko didžiulį įspūdį, kokio susirinkusioji Montrealo minia gal niekad neturėjo. Tą galima tvirtai sakyti matant susirinkusiųjų entuziazmą. Nežūrint to, kad beveik vienas su savo dainomis išplėdė visą vakaro programą, vėlyvą vakarą audringi rankų plojimai nenorėjo paleisti jo nuo scenos.

Paul Robeson ne tik garsus artistas ir dainininkas, bet artimas laudies darbo ir vargingųjų žmonių draugas, tvirtas demokratijos ir laisvės čempionas, nepalaužiamas fašizmo ir reakcijos priešas. Tą jis patvirtino ir jo dainų suruoštam koncerte Montreale. Visos jo dainos surištos nenutraukiami a i silūlas su darbo žmonių reikalais, su demokratija, laisvę ir kultūrą skiepijančiomis mintimis — jo dainos nupreiptos prieš šios agresiją, už santarvinių pargėjų.

Pas jį nejučiamas tautinis šovinizmas. Priešingai, didžiausias troškimas tarpautinės vienybės ir solidarumo tarpe pasaulio žmonių. Todėl ir jo dainos buvo ne tik angliškai-amerikaniškos, bet ir ispaniškai liaudies (laikė civilio karo, Robeson pats buvo nudykęs pas lojalistus), negrų, laisvovis Francijos ir Sovietų Sąjungos. Ypatingai entuziastiškai buvo priimta daina raudonarmiečių "Eilant Ginti Maskvą". Savo priimtias papročias, Robeson kiekvieną dainą pirmu praedant dainuoti apimko turinį ir prasmę. Tas puikiai duoda gyvą ir pilnesnį supratimą dainų.

Kaip laisvės čempionas ir fašizmo ir agresijos karo priešas, Paul Robeson paėmė trumpą, bet labai reikšmingą kalbą. Jo kalba užhipnotizavo publiką. Tarp kit-ko, jis pareiškė, kad demokratinės valstybės padarę didelę klaidą laike Municho norėdamos užglostyti Hitlerio geruoriu ir tuomi laimėti taiką. Už tai teko daug nukentėti. Toliau, sako: "dabar, kada Hitleris dar didesnę klaidą padarė, pasisaūdamas i rytus ir užpludamas galinąją Sovietų Sąjungą, kuri dabar taip narsiai ir didvyriškai kerta smūgiu po smūgio Hitlerio 'nenugalimai' armiją, demokratinės valstybės, ta Hitlerio klaidą turi išnaudoti, nepraleisti progos, kurią praradus gal niekad kita nesugrįš, ir kirsti smūgiu iš vakarų, atidarant antrą frontą prieš Vokietiją." Sako: "jei visa laisva žmonija, demokratinės valstybės, nuširdžiai kooperuos, gės tokias pastangas, kokias deda Sovietų Sąjungos žmonės ir Raudonoji Armija, hitlerizmas gali būt sutriškintas ir pergale laimėta, šiais 1942 metais."

L. B. Koresp.

LONDONAS. — Informuoti rateliai teigia, kad lenkų armijos vienietis, kurios stovėjo Škotijoje, pasiekė Sovietų Sąjungą ir prisidėjo prie tenai suorganizuotų lenkų vėniūrų.

Iš Škotijos nuvykusios vienietės esančios gerai ginkluotos ir lavintos.

Kanadietės, kurios yra įstoję į Kanados armijos ar orlaivyno dalis, mokinasi ir ginklą vartoti, nors jų vyriausios užduotis darbuotis rašinėse. Cia matote Ruth McJanet Dunville stovykloj mokintis šaudyti.

Šis Tas iš Montrealo

Sauai Jaunimo Choro Vakarienė

Pereiną seštadienį vakarą posančaličių salėj buvo suruošta šauai Jaunimo choro vakarienė. Prie labai skaniai pagamintų valgių buvo ir visokių gėrimų.

Paibaigus vakarienė, buvo griežiamai lietuviški valgiai, puokės ir kitoni šokiai. Steirinkusieji šoko visu smarkumu, tartum kienu verčiami.

Žmonių buvo neperdaugiausia, bet visi buvo labai smagiame ūpe ir nemažą sumą sukėlė del choro paramos.

Už minėto vakarienėj buvusios skanios valgius didelia kreditas tenka Mažilienė, kuri pridėjo nemažai darbo. Už tokį puikų pasidarbavimą draugė Mažilienė širdingas ačiū.

Išėina Armijon

Išėina i armiją pavyzdingas Jaunimo choro tenoras jaunuolis Jurgis Dagys. Pereiną ketvirtadienį laike pamokų per pertrauską draugas Dagys pasakė atsiveikimimo

kalbą.

Draugas J. Dagys per kelėtą metų priklausė prie Jaunimo choro ir visados buvo punktualus ir labai geras tenoras.

Linkimė draugui Dagui sveikam sugrįžti i mūsų būrelį.

Pavyzdingai Paminėti Motinų Diena

Aną sekmadienį Montrealo lietuvių moterys pavyzdingai paminėjo motinų dieną. Posančaličių salėj buvo perstatytas tai dičiai pritaikytas gražus veikimas, kuris parodė kaip brangi motina vaikams; kaip laimingi tie, kurie jas turi, ir kaip kenčia tie, kurie neburti.

Veikale buvo parodyta, kaip motina rūpinasi savo vaikais, kaip ji juos rengia, kad tik būtų gražūs, ir valgydino, kad tik būtų sveiki ir stiprūs. Išleisdama i vakarus kas prašė, kad būtų geri ir greitai sugrįžtų. O vargšė tarnaitė, neturėjusi motinos, nors buvo tiek pat jauna ir graži, bet jos niekas nežūrė. Jo, jos apredalai buvo prašti.

Niekas jos neklausė, ar ji pavargusi, ar alkana. Suėjo apylinkėn mergaitės, gražiai motinų papuoštos. Jos kalbasi apie vakaruskas, apie vaikus, o tarnaitė, kad ir viską apdirbusi, negali išėiti, ją nuvaro gulti, kad būtų palėšėjusi kitos dienos darbu. Mergaitė verkė, prisiminusi motiną, bet niekas jos šarų nematė, niekas negailėjo.

Paibaigus veikalui gabusis mūsų oratorius draugas J. Lesevičius pasakė puikų kalbą. Jis puikiai nušvietė motinų rolę visuomenėj ir jų rūpestingumą vaikų auklėjime, taipgi dabartinę situaciją.

Ant galo jaunuolis Skardžius su savo draugu gražiai paskambino, vienas mandaliniu, o kitas gitara; draugų Juraičių dukrelės labai gražiai padainavo dueta, kuomi ir užsibaigė motinų dienos minėjimas.

Kncertas Raudonojo Kryžiaus Naudai

Gegužės 17 dieną Dom Poleki salėj buvo suruoštas koncertas del Raudonojo Kryžiaus paramos. Koncertinę programą išplėdė Jaunimo choras. Dainavo merginų skelėtetas, vyrų kvartetas ir ukrainų tautos solistė.

Dainoms pasibaigus turėjome tris kalbėtojus, viena kitatautį ir du vietinius. Taipgi buvo renkamos aukos, apie kurias plačiau praneš patys rengėjai.

Aplankykime Seigancius

Jau antri metai, kaip serga draugė Daukdienė. Ji randai psichiatrijos ligoninėj. Draugė nesunkindžia, kad visi ją pamiršo, niekas neatlanko.

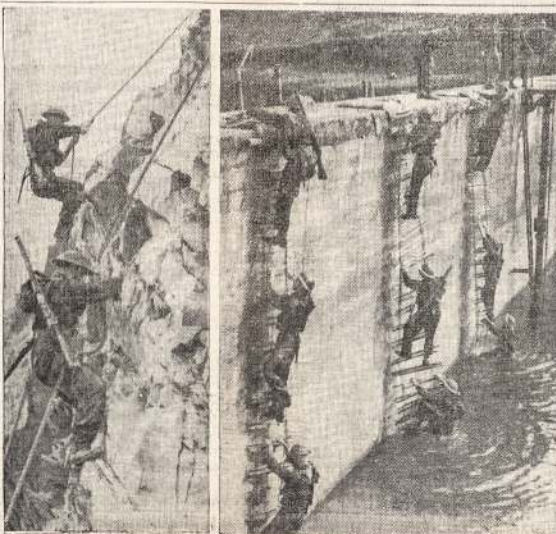
Kaž kodėl mes, būdami sveiki, neufektiniai atjaučiame tuos, kurie patenka i nelaimę.

Nėra taip sunku paaukoti vieną kitą valandą laikas nuo laiko atlankymui sergančių ar kitų nelaimių išūktų draugų ir draugų.

Palangos Birutė

Red. Pastaba: — Būtų geriau, jeigu būtų nurodytas adresas, kur minima ligonė randasi. Galimas dailcas, kad daugelis nežino, kur ji yra.

NEW YORK. — Nuo atakos prieš Perliu priepuolius ant submerinai Atlante nuskindino 210 sąjungininkų laisvą.

Komandos mokinasi persikel-ti per skerspaines.

Stokite i Mezgejų Ir Siuvejų Rateli

MONTREAL. — Kaip jau iš pirmesnių pranešimų yra žinoma, šios kolonijos progresyvių moterys, iniciatyva energingos ir gabios jaunuolės N. Kiealietės, suorganizavo Raudonojo Kryžiaus mezgejų-siuvėjų ratelį, kuris per trumpą laiką savo gyvavimo ir neskaitylingas būdamas nudirbo daug dalykų. Kai kurios draugės labai gražiai darbuojasi. Už tai tenka didelis kreditas toms draugėms, kurios randa laiko ir pasinaukavo šiam kilniam tikslui.

Gi blogoji pusė glūdi tame, kad dar ne ganėtinai skaičius moterų įitraukios i šį ž m o n iškamu atsidirpindint darbą. Dar ne visos moterys supranta ir įvertina šio darbo svarbą ir reikalingumą.

Tiesa, daugelis iš jų nesunkindžia, kad dirbtuvė ir šeimyninis gyvenimas atima visą laiką. Su tuo pilnai teikia sutikti; moterų sąlygos, ypatingai tu, kurios dirbtuvėje dirba ir namuose atlieka visą namų ruošą, yra apgalvoti ir Mes turime pagalvoti ir leiti i tu moterų padėtį, kurių šalyš šiandien apimtos karo liepnos, k. t. Anglijos, o ypatingai Sovietų Sąjungos moterų, kurios šiandien ne tik negalvoja apie kokį poilsį, negali savo neregijos, pasiryžimo viskam, kad išgelbėjus savo šalį ir visą pasaulį nuo nuožmiausio priešo —

Vokietijos fašizmo, bet taip gi aukso savo brangiausius asmenis: vyrus, sūnus ir mylimus ir pačios savo gyvybes stato mirties pavojun. Šiandien tu virš minėtų šalių moteris mes rasime dirbančias įvairiose darbo srityse, su ilgiausias viršvalandžiais ir atliekančias sunkiausius darbus. Ir tai joms tas viskas yra nesunku. Mūsų gyvenimo sąlygos, mūsų bendra padėtis, palyginus su virš minėtų moterų padėtimi, yra labai gera. Mūsų dar nepailestis karo žiaurumai, kuriuos šiandien pergyvena tu šalių moterys, todėl mes taip i viską šaltai žūrinė. Bet jei daugiau įsigilintume i karo žiaurumus ir suprastume kokį svarbų vaidinimą atlieka Raudonasis Kryžius teikdamas pagalbą nukentėjusiems nuo karo civiliams žmonėms ir kareiviams, tai nebūtų jauku su ramiai sėdėti ir nieko neveikti.

Šis virš minėtas moterų ratelis ruošiasi aprūpinti i-vaiziais meginiais ir siuviniiais Kanados lietuvius kareivius, kurių jau ne mažas skaičius randasi ir su kiekvienu kartu jų skaičius didėja.

Todėl, brangios draugės, perbėkite savo mintimis karo žiaurumus (daugelis iš mūsų teko pergyventi perėto karo žiaurumus), jo pasekmes, supraskime kaip yra svarbu suteikti pagarbą kareiviams, kurie stato savo gyvybę pavojun, kuriems prisieina daug vargo, alkio šaltčio pergyventi ir nuo karo nukentėjusius civiliams žmonėms. Prisidėkime ir mes nors šiuo menku darbu, rasime valandą kitą laiko nuomezgimui kojintų ar pirštinių, pasivimui vieno ar kito drabužio. Stokite minimam ratelin ir sulig išgalės prisidėkit savo darbu. Komitetas nedėnt ant tiek pasiaukoja, kad pasiryžę i namus pristatyti ir palmti darbus, tai kodėl mums nors maža dalimi neprisidėti.

Fanenupietė

Dvi Vakarienės

MONTREAL. — Keli metai atgal, šios kolonijos lietuvių buvo galima padalinti i dvi didesnes kolonijas, kurie buvo daugiausiai apsigyvenę taip vadinausios Pansancallo ir Frontenaco distriktuose ir mažąją vidurinę miesto koloniją, kurios ir savo atskirą veikimą turėdavo, bet pastarųjų poros metū laikotarpėje, o ypatingai šei metų, dailykai žymiai keičiasi, nes mūsų tautiečiai pamažu pradeda apgyventi visus šio miesto distriktus, ar, teisingiau pasakius, persikelia gyventi i priemiesčius, kur daugelis iš jų įsigijo savo gyvenamą namus. Pats miesto centras smarkiai pradeda retėti lietuvių apsigyvenimui.

Toks didelis lietuvių išsiūklėjimas i įvairius distriktus, po nedidelės grupės, atstolint nuo centru, ne pasiviena sukėlė nuomonę, kad gali susiaurėti ir organizacinis veikimas. Bet virš minėtos priežastys širdingai pasiryžusių draugų bei draugių nuo veikimo progresyviam judėjime nesulaiko. Kas trokšta gerovės del darbo žmonių, kam rūpi prisidėti prie progresyviu pusdėmi budavojimo, tas visuomet ras laiko, noro, pasiryžimo ir progų, nežūrint kur jis ar ji gyventų.

Už gerą pavyzdį mes galime paimti mūsų jaunutę ir nedidelę lietuvių koloniją "Vilasielciūs", kurių nors ir mažos jėgos, bet šiais metais suruošė dvi puikias vakarienes, kurios visapusiškai buvo pasekingios. Viena iš jų atsibuvo posančaličių salėje, o antroji, kuri įvyko dar tik seštadienį, buvo surengta tu pačią "kolonijoje", tai yra Villa-La-Salle. Kaip pirmos vakarienes suruošė, taip ir paskutinės daugiausiai iniciatyvos ir darbo įdėjo dd. Mažyliai. Jiems padėjo drg. Navickienė. Su savo karu pilna patarnavimą davė drg. J. Pelakauskas. Taipgi padėjo drg. Blažienė, Liokaitis, Navickas ir jaunuolė Mažylitė, kuri su malonia šypsena dirbo ir priimdinėjo svečius, lygiai kaip ir kiti rengėjai.

Už tokį didelį pasiaukvimą tenka didelę padėką d. Mažyliams ir kitiems virš išvardintiems draugams bei draugėms, kurie padėjo suruošti ir laike vakarienės gražiai svečius priimdinėjo ir vaišino. Draugė Mažylienė dar aukavo nekurių maisto produktų ir gežą sušaldymui. Gi svečiams už tokį atsilankymą ir gausią paramą. Plnai esu įsitikinusi, kad "Vilasielciūs" ir toliau ras progų ir galimybių suruošti panašius parengimus. Ypatingai vasarą viliojanti vieta, nes kiekvienas trokšta išvažiuoti iš miesto ir pakvėpuoti tyresniu oru ir pasigrožėti vasaros gamta.

Siais metais nemažas skaičius lietuvių apsigyveno "Rosesmonto" kolonijoje, ten randasi eilė ir gan aktyvių draugų. Kiek teko nugirsti, tai jie irgi mano pasirodyti kà "romesontiečiai" gali padaryti. Laukiame jų pirmo šūvio ir užkieviamo pas juos. Na o vėip su "Lachiniečiai"? Nemanau, kad jie taip sau ramiškai nusėdės. Ten irgi randasi ne mažas skaičius lietuvių, galėtų jų suruošti kokį nors pažmonį, vienokiam ar kitokiam tikslui.

Aldietė

Pranešimai

Montreal, Que.

Sėrininkų Susirinkimas
Montrealo Lietuvių Sindicatinio Kooperatyvo "Nemunas" sėrininkų susirinkimas įvyks 31 d. gegužės, sekmadienį, 2 val. po pietų, Vytauto Klubo salėje. Visi sėrininkai prašomi dalyvauti, bus aptariami svarbūs reikalai.

Aldiečių Atydai

Birželio pabaigai yra šaukiamas Kanados Lietuvių Kongresas, kad susitarpintų Kanados lietuvių pastangas ir padėtų demokratinėms šalims laimėti šį karą prieš kultūros ir civilizacijos priešus. Todel aldiečių, kaip pažangios ir kultūrinės organizacijos narių, užduotis kuo plačiausiai jame dalyvauti ir vykdyti gyveniman kongreso tarimus.

Tam tikslui LLD 137 kp. (Posėdėly) šaukia mėnesinį savo susirinkimą, kuriame bus renkami ir delegatai į būsimą kongresą. Todel prašome visus narius bei neres atsilankyti į virš minėtą susirinkimą, kuris įvyks 5 d. birželio (JUNE), penktadienį, 8 val. vak., posėdėlyje salėje.

Draugės ir draugai, jei kada ir sutingote, ar laikas neleidžia dalyvauti kuopos susirinkime, tai šį kartą padėkite į šalį visus negalimus ir pasistengite dalyvauti.

Kitas dalykas. Pirmiau jau buvo atskleipta į narius, es, kad pakėte adresus, apie tai pranešumėt valdybai, bet iki šiam laikui nei vienas to neatliko, nors nuo 1-mo gegužės daugelis yra pakėte gyvenamas vietas. Pasistenkite tai atlikti nevilkinčiai.

Duoklių mokėjimo klausimas irgi pas kai kuriuos narius užmirštas. Pripratę laukti paragininių. Toks paprotys yra peiktinas ir apsunkinantis tik kitus narius, kurie turi gašinti laiką paraginimui.

L. Kisielis

L.L.D. 137 Kuopos Valdybos Narys

LLD 47 Kuopos Nariams

Šiuomi pranešame LLD 47 kuopos nariams, kad kviečiami būtinai atsilankyti ant kuopos susirinkimo, kuriame turėsime išrinkti delegatus į Kanados Lietuvių Kongresą. Bus kalbėtis, kuris nušvies Kongreso svarbą.

Susirinkimas įvyks birželio 5 d., 8 val. vak., 2573 Ontario St. S., Buvetėje salėje.
Valdyba

Linksmas Vakariėnė

Rengia apšviestos Lietuvių Literatūros Draugija, sekmadienį, gegužės (May) 31 d., Lasalle City Club salėje, 157 — 5th Ave., Ville Lasalle.

Montrealo ir apylinkės lietuvių-es kviečiam kuo skaitlingiausiai dalyvauti. Ši vakariėnė visais atžvilgiais bus vašinga ir linksmas. Apart to, paskutinė šiam sezonui. Neprašykite progos, prašome atvažinti pakvėpuoti tyru oru Ville Lasalle o laukuose ir pasilinksinti vakariėnėje.

Laisva įžanga.
Pradžia 4 val. p. p.
Rengėjai

Winnipeg, Man.

Winnipegiečių Žiniai
Winnipegiečių Klubo metiniam susirinkime buvo nutarta, kad šiais metais vasaros metu nusiminti Winnipeg bei apylinkė gyvenančių lietuvių fotografiją. To-

BANGOS CHORO RENGIAMAS PASKUTINIS SIAME SEZONE

KONCERTAS

Ivyks

Šeštadienį, Birželio (June) 6 d.

346 SPADINA AVE.

LABOR LYCEUM SALEJE

Gražios naujos dainos, šokėjų grupė šoks tautiškus šokius. Jaunuolių orkestras

Po koncerto eiks

ŠOKIAI

prie geros muzikos

Koncertas prasidės 8 valandą vakare.

Įžanga: iš anksto perkant 35 cent., prie durų 40 cent.

Kviečiame visus.

Tvirta Parama Raudonajam Kryžiui

TORONTO. — Gražiai veikia Toronto progresyviai visuose srityse ir reikaluose. Koks tik kada visuomeninis reikalas buvo, ar tai tautinio pobūdžio, ar tarptautinio, tonoričiai visados savo dalmi prisidėjo ir prisideda. Kolkaiti pasulinė ar Kanados nacionalė padėtis pareiklauja, tą tonoričiai atlieka. Jie eina pilnai su gyvenimu, realiai spręsdami ir vykdydami savo užduotis.

Neatsileika tonoričiai ir

šiam Raudonojo Kryžiaus važiui. Nežinint to, kad progresyvių moterų Raudonojo Kryžiaus raitelis atsidėjusiai darbuojasi pagalbėdamas sukelti dabar Toronto užsidėję pusantro milijono dolerių kvota, Komitetas vėlimi prieš Hitlerizmą irgi savo dalmi prisidėjo sukeldamas ir pridūdamas \$81.67.

Šeštadienį vakare įvyksime parengimė, kuriame buvo rodomos filmos, atskleidus aukų buvo suaukoti \$32.25. Aukavo sekančiai: Brogas, S. Zostautas, J. Kiškunas, B. Poškis, Rušenas, Pet. Pajuodis, M. Kubiliuk, J. Pauža, T. Kavaliauskas, J. Zulyis, J. Garlauskas, P. Mikšionis, J. Linarta, K. Morkūnas, P. Meldžius, J. Barčas, Z. Janauskas, J. Berškys, K. Narusevičius, V. Tautas, V. Žilinskis, V. Kirvelis, J. Račys, L. Garolis, K. Keveža, A. Samuolis, J. Morkūnas — po \$1.00.

Pov. Pajuodis 75 cent., V. Jusaitis, M. Simkunas, P. Gavėnas, D. Bernatavičius, U. Kevežienė — po 50 cent. Smulkiais pridavė 50 cent.

Drg. V. Jusaitis pridavė pas drg. Padolskius gautus \$1.50.

Drg. J. Barčas pridavė \$2.00 gautus nuo drg. J. Šilumbos ir Padolskio po vieną dolerį.

Per SDKLSPD pirmą kuopą įteikta \$9.00, kuri suma buvo suaukota pas drg. Ramanauskus laike pasilinksminimo. Aukotojų pavardės pridutos ir paliktos kuopos valdybai.

Drg. F. Bočiulis pridavė \$12.42, kuri suma buvo suaukota laike pasilinksminimo pas drg. Kamiečius. Aukavo: V. Vaškėlis \$2.00, J.

Šilumba, Mrs. Narutis, Daikenkevičius, Sarapas, Mr. Vineris, A. Vitkauskas — po \$1.00. Mrs. Lashis \$1.03, J. Damušis \$3.01, Pjušas \$1.10. Dapukniėnė 50 cent., Miss Petters 25 cent.

Parengime prie įžangos gauta \$31.00. Viso gauta \$86.67. Atsikačius penkis dolerius šalė reikalams, Raudonajam Kryžiui liko pridūta \$81.67.

Rengiasi Vykti į Kongresą

Minimas lietuvių komitetas savo posėdyje laikytame kelias dienas prieš tai, svarstė šaukiamą Montreaile visų Kanados lietuvių Kongreso reikalą.

Komitetas pilnai suprasdamas, kad kovoje prieš Hitlerizmą, kovoje už išlaisvinimą Lietuvos ir kitų pavergtų šalių yra reikalinga visų laisvų mylinčių žmonių vienybė; suprasdami ir matydami reikalą apvienyti visus Kanados lietuvius tam darbiui ir prisirošimui pagalbėti Lietuvos laudžiai, kai ji liks iš po Hitlerio jungo paluonuota, — vienbalsiai užgėrė Kongreso šaukimą ir jo tikslus.

Kaip Komiteto atstovai į Kongresą išrinkti A. Draugaitis, Z. Janauskas ir A. Daukantas.

Platesniam, visuotni a n a m Kongreso aptarimui, Komitetas nutarė pirmai pragai patalikius šaukti visų Toronto lietuvių masinį susirinkimą. Laikas ir vieta bus pranešta vėliau.

Z. J.

Kom. Sekretorius

Lietuviai Raudonojo Armijoj Ryztasi Išvyti Naciuis iš Lietuvos

(Atkelta nuo 1 pusl.)
tam tikrus nusakytus kiekius geležinių ir negeležinių metalų.

Apie balandžio mėnesio pabaigą vokiečiai padarė "metalų ablavą". Jurbarke ta praga jie išplėė iš bažnyčios visus religinius indus ir įtaisus, padarytus iš geležinių metalų.

Mirties Bausmė Už Arklio Pakaustymą

Retenlas išleido įsakymą su mirties bausme užnaušdamas vartot Lietuvoje bent kiek metalo net arkliams pakaustyt be vokiečių komisarų leidimo. To pasėka buvo tokia, jog staiga visi metalai Lietuvoje dingo.

Tai tik kelotas pavyzdžių to, ką vokiečiai daro Lietuvoje.

Liepsnoja Partizanų Kova

Bet artėja galas vokiečių okupantų viešpatavimui mūsų šalyje.

Pilnta partizaniško karo liepsnos Lietuvoje ir Raudonoji Armija artinasi prie mūsų krašto sienų.

Lietuviai Komandieriai, Lietuvių Dainos ir Lietuviški Šokiai

Pirmojo Gegužės aš atsilankiau į Raudonosios Armijos lietuviškus dalinius. Buvo suruštus jų paradas, kuri stebėjo generolas Vitkauskas, Paleckis, Gedvilas ir Sniečkus.

Aš mačiau tūkstančius mūsų brolių, pasiryžusių išvysti naciską bruąą iš Lietuvos. Visi lietuviški dalinių vyrų Raudonojo Armijoj yra gerai ginkluoti ir užsigrindę mūšiuose kaip pilnas. Jų komandieriai yra lietuviai, jų

daunojames dabos yra lietuviškos ir pasilinksminimo valandomis jie su didžiu pagėmimu šoka tautinius lietuviški šokius.

Lietuvių Laikraščiai Sovietuose

Yra leidžiama keli lietuvių laikraščiai. Vienas jų — "Pergalė" — pašvėstas grožinei literatūrai. Tarp jų bendradarbių yra Cvirka, Marcinkevičius, Lūdas Gira, Drazdauskas, Korsakas ir Venclova.

Zada Įvykdyt Stalino Išaukimo Siemet

Visi lietuviai kareiviai, komandieriai ir politiniai darbuotojai yra pilni pasitikėjimo jau siemet pergalingai sugrįžti į Lietuvą. Liaudies apšviemos komisarų Stalino įsakymus visiškai suaukų vokiečių fašistų armijas 1942 metais ir apvalyti Sovietų žemę nuo Hitlerinių padučių, — tas įsakymas bus įvykdytas.

Godbout Aikirtu Karštagalviamis

MONTREAL. — Kvebeko provincijos premjeras Aderlaid Godbout (Godbū), kalbėdamas valdžios tarnautojų susirinkime, pareiškė, kad Kvebeko provincijoj yra karštagalvių, kurie per daug įsivai kalba.

Jis sakė, kad yra kriminališka kalbėti apie bent kokį auklįmą, taigi nurodė, kad didėle klaida kalbėti apie karą kaip apie kokį tolimą dalyką, arba kaip apie svetimą dalyką.

"Šis karas yra ir Kanados karas," sakė jis, "ir mes kovojame ne del kito, bet del savęs."

"Jeigu mes nedėsimė pastangų suaukymui Hitlerio dabar, rytoj mes turėsime pergyventi ta, ką pergyvena Europos kraštai, kurie laukė,

pakel jis prarijo vieną kalbą po kito."

Nuskindamias dviejų laivų švento Laurino upėj, sakė jis, parodė, kad Hitleris jau čia. "Mes neturime laukti iki jis atvyks į mūsų sostinę," pastebėjo jis.

Nors Kvebeko žmonės balsavę "ne," tačiau tas nereikiška, kad Kvebekas nepasirengęs prie visuotinių pastangų. Kvebeko žmonės daugumoje nori matyti, kad Hitleris būtų sumuštus.

Citrine Ragina ADF Dėtis su Sovietų ir Britanijos Unijomis

WASHINGTON. — Sir Walter Citrine, Britanijos Amatų Unijų Kongreso sekretorius, kreipėsi prie Amerikos Darbo Federacijos Fil-dančiojo Komiteto, kad prisidėtų prie Sovietų Sąjungos ir Britanijos unijų, kad padidinti kariskias pastangas prieš ašį.

Jis praleido tris valandas bendkalbėdamas su ADF vadais ir įtikinėdamas juos, kad reikalinga ir Amerikos unijoms prisidėti prie Britanijos ir Sovietų Sąjungos unijų, kurios pradėjo bendradarbiavimą tuojau po nazų atakos ant Sovietų Sąjungos.

Vieša Padėka

TORONTO. — Sirdingai dėkoju visiems, kurie mane užlaikė mano didžiausioje nuliūdimo dienoje mano vyrui Motiejui Goberui mirus. Taigi visems tariau ašiu už vėliu vėliu suteiktą pagalbą ir šiuo paskutinį patarnavimą.

Jūsų suteikta užuojauta, žymiai pagalbėjo man pakelti šią skaudžią nelaimę ir suteikė sustiprinimą bei suraminimą. Ašiu visiems.

Liekuosi nuliūdime
Mary Goberis

Lietuvių Jaunuolių Orkestro

Koncertas

Atsilbus

SEKMADIENĖ, GEGUŽĖS (MAY) 31 DIENĖ

160 CLAREMONT ST., TORONTO

Orkestras dar tik keli mėnesiai kaip susiorganizavo, bet jau prasivalino ant tiek, kad numato reikalą parodyti savo gabumus Toronto ir apylinkės lietuviams.

Pradžia 8 val. vakare.

Rengėjai

SONŲ ir Dukterų K.L.S.P. Draugijos 1-ma KUOPA

SESTADIENĖ, GEGUŽĖS (MAY) 30 DIENĖ

160 CLAREMONT ST., TORONTO

Rengia

ŠOKIUS

Sokėjams Bus Suteikta

Dvi Dovanos

Pradžia 8 val. vakaro.

Parengimų Komisija

Tel.: VA.5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju miestie ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby

Laidotuvis net \$55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

del sveitainės Komitetas nutarė, kad tas turi būt atlikta birželio 7 d., sekmadienį, iki antros valandos po pietų.

Prašome visus ir visas atsilankyti į salę.

W. L. Klubo Komitetas

Toronto, Ont.

Raudonojo Kryžiaus Ratelio Narių Žiniai

Ateinanti pirmadienį, birželio 1-mą, 8 val. vak., 160 Claremont salėje, yra šaukiamas Raudonojo Kryžiaus Lietuvių Moterų Ratelio narių ir pritarėjų susirinkimas.

Yra gautas laiškas iš Kanados Lietuvių Kongreso šaukimo komiteto. Turėsime apkalbėti, ar mes siusime delegatę, ar ne.

Apart to, bus apkalbamas tolimesnis veikimas. Turėsime nusistarti kiek ir kokio darbo pasiimti.

Valdyba

ADVOKATAS

M. W. Kellermann

371 Bay St., Toronto

Ofiso telefonas: WA. 5900

Rezidencijos — ME. 1425

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, išria akčių nervus, nuo kurių pairenia neruoventas ir galvos skausojimas. Pritaliko akims.

470 College W., Toronto

Telefonas: RA. 3924

Pardavimui

Parsidūoda gazolino stotis, Lunch room, 1 akras žemės ant N. 3 vieškelio. Penkis mylios nuo Port Colborne, Ont. Galima padaryti neblogą pravygenimą. Prietasis pardavimui — žmonos mirtis.

Kreipkitės:

Sam Tverdochiib

R. R. 1,

Wainfleet, Ont.

ADVOKATAS

M. W. Kellermann

371 Bay St., Toronto

Ofiso telefonas: WA. 5900

Rezidencijos — ME. 1425

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, išria akčių nervus, nuo kurių pairenia neruoventas ir galvos skausojimas. Pritaliko akims.

470 College W., Toronto

Telefonas: RA. 3924

J. R. ROBILLARD

Generalis Kontraktorius

Tel. York 1425

676 MOFFAT AVE.

VERDUN, QUE.

Statau naujus, taisau ir perstatau suilg pageldavimo visokius namus.

Tel. HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve

Venerinių Ligų Specialistas

Gydo siphilį, gonoreą ir tikrina kraują.

Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.

1167 ST. DENIS STREET

MONTREAL, QUE.

Netoli Dorchester St.

Tel.: LA. 4441

Daktaras H. Rosenfeld'as

Officialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.P.D. Gydytojas

KALBA LIETUVISKAI

Valandos: 2-4 val po piet., 7-8 val. vak. ir sulg susitarimo

4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Tel.: DO. 1000

DO. 2590

Valandos: 4-5 po piet ir sulg susitarimo

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turtu savo ligonine, egzaminuoja ir gydan įvairias ligas.

Darau visokias operacijas ir perkieritimus (X - Rays).

Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams pagiginta kaina.

201 ST. JOSEPH BLVD. WEST, MONTREAL, QUE.